

очевидців, а також присяги. На кожному з етапів розвитку юрисдикційного процесу в Литовсько-Руській державі значну роль відігравало

українське звичаєве (копне) право. Правові звичаї у судовому процесі зберігали своє значення й після появи Литовських статутів.

Список використаної літератури

1. Максимейко Н. А. Русская правда и литовско-русское право / Н. А. Максимейко. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1904. – 14 с.
2. Ковальова С. Г. Судоустрій і судочинство на українських землях Великого князівства Литовського : монографія / С. Г. Ковальова. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 200 с.
3. Суд і судочинство на українських землях XIV–XVI століть / П. Музиченко С. Ковальова, Н. Долматова, М. Крумаленко, Н. Єфремова ; за заг. ред. П. Музиченка. – О. : Астропrint, 2000. – 180 с.
4. Маляренко В. Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів : монографія / В. Т. Маляренко. – К. : Юрінком Интер, 2005. – 512 с.
5. Судебник Казимира (1468) / отв. ред. А. Тила. – Вильнюс : Минтис, 1967. – 32 с.
6. Терлюк І. Я. Історія держави і права України (донахівні час) / І. Я. Терлюк. – К. : Атіка, 2006. – 400 с.
7. Статути Великого князівства Литовського : у 3 т. Т. 1. Статут Великого князівства Литовського 1529 року / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – О. : Юрид. л-ра, 2002. – 464 с.
8. Поліщук В. Свідки у русько-литовському праві до судово-адміністративної реформи 1564–1566 рр. / В. Поліщук // Молода нація. – 2000. – № 1. – С. 123–163.
9. Музиченко П. П. Елементи звичаєвого права в судовому процесі XIV–XVI століть на українських землях / П. П. Музиченко, С. Г. Ковальова // Актуальні проблеми держави і права. – 1998. – № 1. – С. 77–84.
10. Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России, собранные и изданные Археографическою комиссией. Т. 1. 1361–1598. – СПб. : Археограф. комиссия, 1863. – 301 с.
11. Максименко Н. А. Сеймы Литовско-Русского государства до Люблинской унии 1569 г. / Н. А. Максимейко. – Харьков : Тип. Даре, 1902. – 205 с.
12. Верховний Суд України: історія і сьогодення, портрети й події / за заг. ред. В. Ф. Бойка. – К. : Ін Юре, 2001. – 320 с.

Надійшла до редколегії 21.06.2012

СТЕЦЮК Б. Р. ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССУАЛЬНОГО ПРАВА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО НА УКРАИНСКИХ ЗЕМЛЯХ (ВТОРАЯ ПОЛОВИНА XIV – ВТОРАЯ ПОЛОВИНА XVI ВЕКОВ)

Охарактеризованы особенности процессуального права на украинских землях, входивших в состав Великого княжества Литовского, во второй половине XIV – второй половине XVI веков.

STETSIUK B. THE FEATURES OF PROCEDURE LAW OF THE GRAND DUCHY OF LITHUANIA ON UKRAINIAN LANDS (SECOND HALF OF XIV – SECOND HALF OF XVI CENTURIES)

The features of procedure law on Ukrainian lands which were a part of the Grand Duchy of Lithuania in the second half of XIV – second half of XVI centuries are characterized.

УДК 347.962

I. В. ЮРЕВИЧ,

асpirант

Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ЄДНІСТЬ СТАТУСУ СУДДІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ

Розглянуто актуальні питання міжнародно-правових стандартів єдності статусу суддів. Проаналізовано комплекс європейських та міжнародних документів стосовно рівності професійних суддів, тобто можливостей їх правового впливу, зокрема участі в суддівському самоврядуванні, кар'єрному зростанні тощо.

В умовах будівництва правової держави, наявності потреб у внесенні змін до законодавства з метою забезпечення стабільного розвитку суспільства та утвердження єдності судової

влади проблема якісного комплектування суддівського корпусу стає особливо актуальною. Статус суддів необхідно вивести на якісно новий рівень, тому одним із основних напрямків

судової реформи має стати підвищення фахового рівня суддів, зміщення їхньої незалежності з одночасним посиленням відповідальності за вчинки, несумісні зі статусом судді. Проблема створення повного комплексу стандартів єдності статусу суддів тією чи іншою мірою порушувалась у значній кількості різноманітних досліджень, та реалії сьогодення свідчать, що у даній сфері існує багато питань, які потребують глибокого аналізу, адже достатньої законодавчої регламентації статусу суддів досі немає. Враховуючи пріоритетний напрямок руху України у зовнішній політиці (інтеграція до Європейського Союзу), важливим є дотримання норм міжнародних договорів, які встановлюють вимоги до суддівського корпусу, тому обговорення реформ у судової системі та суддівському корпусі у наші дні неможливе без звернення до міжнародних та європейських стандартів із даних питань.

Так, низка міжнародно-правових документів регламентує вказані питання та встановлює рекомендації для національних правових систем. Необхідно зазначити, що даними актами придається значна увага визначенню кола осіб, які виконують суддівські функції та до яких має застосовуватися принцип єдності їх статусу. Зокрема, Бангальорські принципи поведінки суддів (схвалені резолюцією 2006/23 Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 р.), Рекомендація № (94) 12 «Незалежність, дієвість та роль суддів» зазначають: по-перше, норми вказаних актів застосовуються щодо кожної особи, яка здійснює судочинство; до кола таких осіб належать ті, на кого покладено вирішення питань конституційного, кримінального, адміністративного, цивільного та комерційного права; по-друге, викладені в рекомендації принципи застосовуються також щодо громадських суддів (непрофесіоналів) та щодо інших осіб, які здійснюють судочинство. Аналогічні положення містять Третя Рекомендація щодо ефективного впровадження Основних принципів незалежності судових органів, Додаток Основних принципів незалежності судових органів та пояснівальна записка до Європейської хартії про закон «Про статус суддів» (Модельний кодекс), які, не розкриваючи змісту поняття «суддя», виділяють дві категорії осіб – професійних суддів та непрофесійних суддів. При цьому зазначено, що положення даних актів (основних принципів та рекомендацій) мають у разі необхідності рівною мірою застосовуватися до всіх суддів, включаючи тих, хто не є професійним юристом, якщо такі є, тому що важливо, щоб усі судді користували-

лися певними гарантіями стосовно добору кадрів, несумісності посад, їх поведінки та припинення перебування на посаді. Пекінські тези щодо принципів незалежності суддів юридичної асоціації країн азійського та тихоокеанського регіону (LAWASIA) 1995 р. наступним чином регулюють дане питання: «Жодна ієрархічна структура суддівства і жодна різниця у ранзі чи класі суддів ніяким чином не можуть ставати на перешкоді праву судді на відправлення правосуддя... Бажано, щоб всі судді, що працюють в судах однієї юрисдикції, призначалися на той самий строк (однаковий), який би закінчувався при досягненні певного віку».

Крім того, в текстах міжнародно-правових документів досить часто вживаються слово-сполучення «кожен суддя» чи «кожному судді», що, безумовно, підкреслює єдність їх статусу та єдність застосування всіх принципів та положень до всіх без винятку осіб, які виконують функції судочинства. Єдність статусу суддів має на меті забезпечення компетентності, незалежності та неупередженості при виконанні функцій правосуддя, які за своєю природою також характеризуються єдністю. У загальному вигляді це означає, що судді мають підкорюватися лише закону, вони не залежать від ієрархічної побудови судової влади. З цього приводу в документах Консультивної Ради Європейських Суддів зазначається, що базовим для рівності статусу має бути положення, відповідно до якого судді при виконанні своїх обов'язків не є найманими працівниками, а обіймають державні посади [1, с. 20]. Судді всіх спеціалізованих юрисдикцій – особи, наділені в конституційному порядку повноваженнями здійснювати правосуддя та інші свої обов'язки на професійній основі [2, с. 99]. Єдність статусу суддів не може недооцінюватися, а гарантії діяльності не можуть звужуватися під впливом будь-яких чинників. Життя, честь і гідність, майно суддів та членів їх родини повинно знаходитися під особливим захистом держави. Система гарантій має визначатися системою прав суддів [3, с. 5]. Законодавчо закріплена єдність статусу суддів як гарантія правового статусу суддів передбачає загальні та спеціальні додаткові заходи, за допомогою яких забезпечується реалізація в конкретних правовідносинах суб'єктивних прав, що входять до змісту такого статусу.

Як ми бачимо, єдність статусу суддів відповідно до міжнародно-правових стандартів та національного законодавства розглядається, головним чином, як їх рівність. Передбачається

однаковість їх прав та обов'язків за обсягом та змістом з правами інших суддів як рівність у можливостях правового впливу, однакові підстави та процедури притягнення до відповідальності, єдність матеріального та соціального забезпечення суддів, рівність у можливостях кар'єрного зростання, переведення тощо, незалежно від того, у суді якого рівня та юрисдикції він виконує свої повноваження. У широкому смыслі рівність статусу суддів треба розглядати ще і як рівність у вирішенні всіх питань при здійсненні судочинства, діяльності суду, і як рівність у позасудовій діяльності судді. Зокрема, усі судді мають право брати участь у суддівському самоврядуванні для вирішення питань внутрішньої діяльності суду в порядку, встановленому законом. Взагалі діяльність органів суддівського самоврядування є одним із важливих чинників формування єдності статусу суддів. У контексті даного питання цікавими є міжнародно-правові стандарти щодо участі суддів у формуванні органів суддівського самоврядування. Пов'язано це з тим, що органи суддівського самоврядування формується для вираження інтересів абсолютно усіх суддів як носіїв судової влади. Слід, проте, зуважити, що відсутній єдиний підхід до того, судді якого рівня повинні брати участь у діяльності цих органів. В окремих міжнародно-правових актах указано, що до складу зазначених органів повинні бути включені судді вищих судів, а інші включають до органів суддівського самоврядування представників абсолютно всіх рівнів судової влади. В Україні немає обмежень щодо включення до складу зазначених органів лише суддів судів певних рівнів, що є своєрідною гарантією дотримання принципу єдності статусу суддів; зокрема це є свідченням рівності у праві бути обраним, залученим до виконання певних обов'язків у складі органу суддівського самоврядування. У свою чергу, включення до складу органів суддівського самоврядування суддів різних рівнів стимулює більш тісну взаємодію із громадськими організаціями (професійними асоціаціями суддів), і органи суддівського самоврядування починають більш ефективно виконувати функції в галузі розвитку судової системи за рахунок використання механізмів саморегулювання [1, с. 125].

Заслуговує на увагу і стандартизоване право суддів на утворення об'єднань чи участі в них з метою захисту своїх прав та інтересів, підвищення професійного рівня. У такі професійні організації, створені суддями, можуть вільно вступати всі судді для захисту прав, наданням

їм статусом (п. 1.7 Європейської хартії про статус суддів), що виключає будь-яку дискримінацію у праві входити до складу цих організацій.

Щодо вдосконалення професійного рівня та проходження з цією метою відповідної підготовки, то дана норма, на нашу думку, повинна розглядатися не лише як право, а і як обов'язок кожного судді, оскільки на дотримання принципу єдності статусу суддів усім без винятку носіям судової влади має надаватися право й одночасно ставитися за обов'язок підвищувати свою кваліфікацію. Така норма закріплена у ряді міжнародно-правових актів. Так, Європейська хартія про статус суддів проголошує право на безперервну освіту суддів. Суддя має мати доступ до освіти, що організовується та оплачується державою, метою якої є гарантування підтримання належного рівня та поглиблення професійних, соціальних та культурних знань. Мається на увазі надання рівних можливостей для навчання з метою відновлення й поглиблення їх теоретичних та практичних професійних знань, розвитку вмінь і навичок, потрібних для ефективного вирішення завдань професійної діяльності, що сприяє підтриманню рівня професійної відповідності займаній посаді [4, с. 203]. Ще одне цінне зауваження щодо методології організації навчального процесу містить висновок № 4 (2003) Консультивної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо належної підготовки та підвищення кваліфікації суддів на національному та європейському рівнях від 27 листопада 2003 р. Підкреслюється бажаність організації безперервної підготовки суддів у спосіб, що охоплював би всі рівні судової системи. У всіх випадках, коли це доцільно, на одній навчальній сесії мають бути присутні судді всіх рівнів, що надає їм можливість обмінюватись ними ідеями і точками зору. Це допомагає зламати ієрархічні тенденції, підтримує поінформованість суддів про взаємні проблеми, сприяє тіснішому їх згуртуванню й послідовному підходу до змісту судової практики в межах усієї судової системи. Бангальськими принципами поведінки суддів 2006 р. закріплено, що суддя повинен бути поінформований у змінах у міжнародному законодавстві та вжити всіх необхідних заходів до розширення своїх знань [5]. Не залишила міжнародна спільнота без уваги і самоосвіту суддівського корпусу. У висновки «Подальша освіта суддів» Першої експертної комісії Міжнародної асоціації суддів 1982 р. зазначає, що кожен суддя має бути забезпечений правовими інструментами для самоосвіти.

Для забезпечення єдиної політики щодо професійного рівня суддівського корпусу в науковій літературі пропонується розробити Комплексну програму підвищення кваліфікації суддів, у якій передбачити її цілі, форми реалізації, строки, періодичність, форми контролю за успішністю проходження курсу й наслідки, якщо результати будуть незадовільними [4, с. 357], тож єдність у підходах щодо кваліфікаційної атестації суддів повинна стати важливим фактором, що впливає на єдність їх статусу. Це передбачає і зміну формального ставлення до кваліфікаційних класів. При цьому важливим є те, що присвоєння судді кваліфікаційного класу не означає зміну його статусу щодо інших суддів.

У свою чергу підвищення кваліфікації та перепідготовка суддів є необхідним етапом для постійного функціонування та кар'єрного зростання судді. Питання кар'єри судді є складним питанням, тож у наукових колах немає єдності позицій щодо цього інституту. Перспектива кар'єрного зростання відображає роботу й належність до стійкої, ієрархічно організованої системи посад, що визначає стаж, пільги, умови просування по службі, однакові вимоги до неї стосовно специфіки юридичної діяльності, зумовленої метою й колом службових обов'язків [6, с. 224].

На необхідність ефективного вирішення питань, пов'язаних із кар'єрним зростанням суддів, неодноразово вказували міжнародні організації. Так, Рада Європи рекомендує державам-членам на законодавчому рівні закріплювати вимоги, відповідно до яких має проходити оцінювання професійної діяльності суддів для їх незмінюваності та кар'єрного зростання. Серед таких вимог мають бути вказівки на: 1) рівень кваліфікації; 2) добросовісність у роботі; 3) організаційні та аналітичні здібності; 4) ефективність професійної діяльності. При цьому пропонується розглядати як додаткові умови професійний досвід (стаж роботи суддею), відкриту об'єктивну основу такого підвищення, незалежність останнього від адміністративних зв'язків у внутрішній судовій ієрархії та гарантованість заслуженого кар'єрного зросту належним підвищенням заробітної плати [1, с. 193]. В Основних принципах незалежності судових органів указано, що порядок посадового підвищення суддів, якщо він існує, повинен ґрунтуватися на об'єктивних критеріях, передусім, таких, як кваліфікація, моральна бездоганність та професійний досвід (результати праці). Орган, уповноважений приймати рішення коли обрання і кар'єри суддів, повинен бути незале-

жним від уряду та адміністративних органів. У Європейській хартії про статус суддів встановлено, що у випадку, якщо підвищення по службі не засновується на трудовому стажі, воно засновується виключно на якостях та здібностях, відмічених при виконанні службових обов'язків, що доручені судді, шляхом об'єктивного оцінювання як вбачається, доцільно розробити й оприлюднити об'єктивні критерії кар'єрного просування з тим, щоб вирішення питання добору кандидатів і вирішення питання про їх переміщення чи призначення на адміністративні посади ґрунтувалися на професійних якостях з урахуванням кваліфікації, порядності, здібностей та ефективності [7, с. 22; 4, с. 343].

Практика судового розвитку інших країн світу свідчить, що незалежність суду неможлива без професійної компетентності та заснованого на ній справедливого кар'єрного зростання судді. Коли кар'єра заснована не на об'єктивних показниках, а на інших факторах, зникає мотивація неупередженої і незалежної поведінки судді. Неправовий розподіл судових посад ініціює підміну кваліфікаційних вимог іншими засобами забезпечення кар'єрного зростання [1, с. 9], тому цілком можна погодитися з пропозиціями доцільності використати досвід інших держав для успішного вирішення ряду питань. Зокрема, для надання рівних можливостей суддям необхідно: 1) визначитися із оцінкою діяльності судді та періодичністю її проведення (бажано було б проводити таку атестацію один раз на п'ять років); 2) визначити критерії для кар'єрного зростання, наприклад закріпити вимоги певного суддівського стажу, високих оцінок при перевірці знань (проходження атестації чи як альтернатива – наявність наукового ступеня) для заняття посад у вищих судах, призначенні на адміністративну посаду тощо; 3) визначення напрямків кар'єрного зростання на: призначення на посаду у вищі чи спеціалізовані суди; призначення на адміністративні посади у судовій системі; ротація у судових складах; 4) формування кадрового резерву (спіску очікування підвищення серед претендентів на вакантні посади з метою більш справедливого та прозорого розподілу кар'єрного просування серед претендентів); 5) проведення оцінювання діяльності судді спеціальним незалежним органом; 6) призначення на кар'єрні судові посади спеціальним незалежним органом на основі даних про оцінювання кандидата; 7) формування на ротаційній основі судових складів, судових палат, інших підрозділів із врахуванням визначених у законі критеріїв кар'єрного

просування судді; 8) процесуальне визначення способів вирішення конфліктів та спорів, що виникають у сфері оцінювання (атестації) та зростання судді; 9) встановлення санкцій на всі тіньові втручання в дану сферу [1, с. 202–203].

Останнім часом у юридичній літературі дедалі частіше вказують на активне звернення міжнародних та національних судових спільнот до питань суддівської етики, що свідчить про необхідність законодавчого закріплення такого складного компоненту статусу суддів. Це означає створення етичних стандартів поведінки із застосуванням внутрішніх механізмів саморегуляції та самоконтролю кожного судді [1, с. 259]. Стандарти поведінки суддів мають відповідати традиційно високому в усіх країнах та правових культурах статусу судді як гаранта справедливого судового розгляду дотримання основних прав людини. За словами Дж. Б. Томаса, для стабільності правової системи необхідне існування стандартів поведінки суддів як у суді, так і за його межами [8, с. 9]. Кодекс професійної етики судді містить норми поведінки та етики, яких мають дотримуватися усі судді з огляду на особливий статус судової влади. Положення цього нормативного документу мають не тиснути на суддю, але надавати певні орієнтири.

Очевидним стандартом єдності статусу суддів є також стан забезпечення рівності суддів як під час здійснення судочинства, так і під час вирішення інших питань, що зачіпають інтереси судді. Базовим є принцип рівності всіх учасників судового процесу перед законом. Таким чином, суд як особливий і владний учасник судового процесу є колегіальним органом та складається із суддів, які є рівними при здійсненні судочинства. Однак рівність суддів при відправленні правосуддя має дещо диференційований характер. Мова йде про єдині процесуальні повноваження суддів, що об'ємають аналогічні посади у судах різних спеціалізацій, але одного рівня та інстанції. Такі повноваження встановлені відповідним національним законодавством. Так, судді місцевих судів мають рівні повноваження у вирішенні по першій інстанції справ, що належать до їх підсудності. При колегіальному розгляді справ рівноправність суддів зводиться до рівності їх голосів при прийнятті рішень.

Щодо стосується єдності підстав та процедури притягнення до відповідальності, то, як зазначають науковці, потрібно посилити відповідальність суддів, щоб їх незалежність не межувала із безвідповідальністю. Для цього, по-перше, необхідно конкретизувати та деталізувати перелік єдиних для усіх суддів підстав,

за яких може бути притягнено до дисциплінарної відповідальності, адже певні дисциплінарні проступки містять оціночні поняття, які, у свою чергу, не повинні по-різному тлумачитися і стосовно суддів, які притягаються до відповідальності, і органом, що здійснює цю процедуру. По-друге, доцільно конкретизувати й підстави звільнення судді у зв'язку з порушенням присяги [9, с. 43]. Питання притягнення суддів до відповідальності висвітлюються і на міжнародно-правовому рівні. Так, згідно з п. 5.1 Європейської Хартії про статус суддів невиконання суддею одного з обов'язків, чітко визначених законом, може потягти його відповідальність лише на підставі рішення, винесеного за пропозицією, рекомендацією або згодою суду чи органу, принаймні половину складу якого становлять обрані судді і на якому судді надається право на повне слухання та він має право на представництво. Санкції повинні бути визначені статусом суддів, а застосування їх має підлягати принципу пропорційності. Рішення про застосування санкції може бути оскаржено у вищі судові інстанції.

Єдність забезпечення ефективної реалізації суддівських функцій – одне з центральних питань реалізації усіх завдань та цілей судової влади в цілому. Вона передбачає рівність матеріально-технічного та соціального забезпечення ефективної реалізації суддівських функцій, а саме рівну та гідну оплату праці суддів, забезпечення їх належними для роботи умовами та виконання рішень суддів. Європейська хартія про закон про статус суддів (п. 6) відзначає, що рівень оплати праці судді повинен установлюватися так, щоб захистити його від тиску, націленого на те, щоб вплинути на зміст його рішень і взагалі на його поведінку в суді, порушуючи таким чином його незалежність і неупередженість. Рекомендація СМ / Rec (2010) Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів від 17 листопада 2010 р. акцентує увагу на тому, що оплата праці суддів повинна відповідати їх професії та виконуваним обов'язкам, а також бути достатньою, щоб захистити від стимулів, через які можна впливати на їхні рішення. Винагорода повинна визначатися на загальних підставах та не залежати від оцінки індивідуальної роботи окремого судді. Рекомендація № R (94) 12 передбачає, що винагорода суддів має бути гарантована законом, і це поширюється на пенсію та гарантовані виплати під час хвороби.

Українським у забезпеченні ефективної реалізації суддівських функцій є доступ до всіх

судових органів та усіх без винятку суддів. При цьому доступ до суддів має бути реальним, а не формальним і, що важливо, за єдиними правилами (процедурами) на території певної держави. Рекомендація R (81) 7 Комітету міністрів державам-членам відносно шляхів доступу до правосуддя від 14 травня 1981 р. наголошує, що громадськість має бути проінформована про місце знаходження та компетенцію всіх без виключення судів (а отже, і суддів), а також про порядок звернення до всіх судів для захисту своїх прав та інтересів, що важливо, за єдиними правилами (процедурами) на території певної держави.

Підсумовуючи вищесказане, можемо констатувати, що питанням єдності статусу суддів приділяється дедалі більше уваги як на міжнародному, так і на національному рівнях. Розгля-

нуті міжнародні акти, які прийнято в рамках ООН та Ради Європи, виступають важливим узагальненням тих процесів, що відбуваються у світі в напрямку створення незалежних судових органів. Напрацьований світовий досвід, який несе у собі проаналізовані міжнародні документи, спрямований передусім на вдосконалення судових систем окремих держав із тим, щоб забезпечувати належний правовий захист людини через незалежних суддів. Саме в цьому аспекті серйозна увага приділяється питанням формування корпусу професійних суддів. Таким чином, консолідація України до світової спільноти неодмінно пов'язана з реформуванням її судової системи та втіленням міжнародних стандартів статусу суддів та формування корпусу професійних суддів.

Список використаної літератури

1. Модернизация статуса судьи: современные международные подходы / отв. ред. Т. Н. Нешатаева. – М. : НОРМА ; Инфра-М, 2011. – 336 с.
2. Клеандров М. И. Статус судьи : учеб. пособие / М. И. Клеандров. – Новосибирск : Наука, 2000. – 444 с.
3. Навалихина Ю. А. Эффективность гарантий социальной защиты судей в Российской Федерации : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Навалихина Юлия Александровна. – М., 2007. – 20 с.
4. Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія / Л. М. Москвич. – Х. : ФІНН, 2011. – 384 с.
5. Бангальорские принципы поведения судей [Электронный ресурс] : утв. Резолюцией 2200 А (XII) Ген. Ассамблеи ООН от 19 мая 2006 г. // Интернет-библиотека по правам человека Университета Миннесоты. – Режим доступа: <http://www1.umn.edu/humanrts/russian/instre/Rbangalorerules.html>.
6. Жалинский А. Э. Профессиональная деятельность юриста. Введение в специальность : учеб. пособие для вузов / А. Э. Жалинский. – М. : БЕК, 1997. – 330 с.
7. Міжнародні стандарти у сфері судочинства. – К. : Істина, 2010. – 488 с.
8. Thomas J. B. Judicial Ethics in Australia / J. B. Thomas. – 2nd ed. – Sydney : Law Book Co Information Services, 1997. – 218 р.
9. Рекомендації щодо законодавчого забезпечення конституційної, адміністративної та судової реформ. – К. : Центр політ.-прав. реформ, 2007. – 52 с.

Надійшла до редколегії 16.05.2012

ЮРЕВИЧ И. В. ЕДИНСТВО СТАТУСА СУДЕЙ: МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ СТАНДАРТЫ

Рассмотрены актуальные вопросы международно-правовых стандартов единства статуса судей. Проанализирован комплекс европейских и международных документов, регламентирующих равенство профессиональных судей, то есть возможностей их правового влияния, в частности участие в судейском самоуправлении, карьерном росте и т. д.

YUREVYCH I. UNITY OF THE STATUS OF JUDGES: INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS

Current issues of international legal standards for the unity of the status of judges are discussed. Set of European and international documents regulating equality of professional judges, that is, the ability of their legal effect, in particular participation in the judicial self, career, etc is analyzed.